

Utstedelsesdato 1. mai 2009

Revisjonsdato 6. nov. 2013

Versjon 1

Avsnitt 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

1.1. Produktidentifikator

SDS-nr. FSC-002
Produktnavn STAR SAN HB

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Anbefalt bruk Rengjøringsmiddel

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Leverandør

Five Star Chemicals & Supply, Inc.
4915 E. 52nd Ave.
Commerce City, CO 80022

Importør

Brouwland bvba
Korpelsesteenweg 86
3581 Beverlo, Belgia
0032 (0) 11/40.14.08

For å få mer informasjon kontakt

Kontaktpunkt Five Star Chemicals & Supply, Inc. 1-303-287-0186
E-postadresse support@fivestarchemicals.com

1.4. Nødtelefonnummer

For å få produktinformasjon i nødstilfeller ring 0032-(0) 14 58 45 45

Avsnitt 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Forordning (EF) nr. 1272/2008

Hudetsing/hudirritasjon	Kategori 1 Underkategori B
Etsende for metaller	Kategori 1

Klassifisering iht. 67/548/EØF

Fullstendig tekst av R-setninger: se avsnitt 16

2.2. Merkingselementer**Varselord**

Fare

Faresetninger

H314 – Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.

H290 – Kan være etsende for metaller.

Sikkerhetssetninger – EU (§ 28. 1272/2008)

P101 – Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden.

P280 – Benytt vernehansker/verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm.

P304+P340 – VED INNÅNDING: Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende har en stilling som letter åndedrettet.

P310 – Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.

P301 + P330 + P331 – VED SVELGING: Skyll munnen. IKKE framkall brekning.

P305 + P351 + P338 – VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.

P405 – Oppbevares innelåst.

P501 – Skyll tom beholder og kast beholderen i henhold til lokale forskrifter.

2.3. Andre farer**Avsnitt 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER**3.1. Stoffer

Kjemikalienavn	EF-nr.	CAS-nr.	Vekt-%	Klassifisering iht. 67/548/EØF	Klassifisering iht. forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]	REACH-registreringsnummer
Fosforsyre	Tilstede	7664-38-2	50 %	C; R34	Skin Corr. 1B (H314) Met. Corr. 1 (H290)	Ikke fastsatt
Dodecyl benzen sulfonsyre	Tilstede	27176-87-0	5-15 %	Xn; R21/22 C; R34	Skin Corr. 1C (H314) Acute Tox. 4 (H302) Acute Tox. 3 (H311)	Ikke fastsatt
Konfidensiell	Tilstede	Konfidensiell	< 5 %	-	Ikke fastsatt	Ikke fastsatt

Fullstendig tekst av R-setninger: se avsnitt 16**Fullstendig tekst av H- og EUH-setninger: se avsnitt 16****Avsnitt 4: FØRSTEHJELPSTILTAK**4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak**Øyekontakt**

VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. Kontakt lege umiddelbart.

Hudkontakt

Vask huden med mye vann umiddelbart. Fjern tilsølte klær. Vask tilsølte klær for det brukes på nytt. Kontakt lege hvis irritasjon oppstår.

Innånding

Flytt pasienten ut i frisk luft. Hvis pasienten ikke puster, gi kunstig åndedrett. Kontakt lege.

Svelging Drikk store mengder melk, eggehvite, gelatinløsning, eller drikk store mengder vann hvis disse ikke er tilgjengelige. Fremkall IKKE brekninger. Kontakt lege eller giftinformasjonssenter umiddelbart.

4.2.De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Symptomer Kan forårsake forbrenninger på øyne og varige øyeskader. Kan forårsake irritasjon av luftveiene. Kan gi rødhet, smerte og alvorlige hudforbrenninger. Irritasjon og etseskader i munn, svelg og mage.

4.3.Anngivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Informasjon til leger Hvis produktet inntas, kan sannsynlige slimhinneskader kontraindikere bruk av tarmskylning. Tiltak mot sirkulasjonssjokk, senket åndedrett og krampetrekninger kan være nødvendig.

Avsnitt 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1.Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler
Vann. Karbondioksid (CO₂). Skum.

Uegnede slokkingsmidler
Ingen kjente

5.2.Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Kontakt med metaller kan utvikle brennbar hydrogengass. Ved oppvarming kan beholdere eksplodere. Kontakt med klor vil utvikle klogass.

**Farlige
forbrenningsprodukter** Fosforoksider.

5.3.Råd til brannmannskaper

Bruk selvforsynt pusteapparat og vernedrakt. Bruk påkrevd personlig verneutstyr.

Avsnitt 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1.Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Personlige forsiktighetsregler
Fjern antennelseskilder.

For nødhjelpspersonell
Bruk personlig verneutstyr som anbefalt i avsnitt 8.

6.2.Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Samle opp spill.

6.3.Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for oppsamling Grav grøfter og samle opp spill.

Metoder for rensing Absorber med inert materiale og plasser deretter i egnet beholder for kjemisk avfall.

6.4.Henvisning til andre avsnitt

Se avsnitt 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER.

Avsnitt 7: HÅNDTERING OG LAGRING**7.1.Forsiktighetsregler for sikker håndtering****Råd om sikker håndtering**

Bruk personlig verneutstyr som anbefalt i avsnitt 8. Ikke innånd støv/røyk/gass/tåke/damp/aerosoler.

Generelle hygienevurderinger

Må håndteres i samsvar med god industrihygiene og sikker praksis.

7.2.Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter**Lagringsforhold**

Hold beholdere tett lukket og lagre på et godt ventilert område.

7.3.Særlig(e) sluttanvendelse(r)**Metoder for risikostyring (RMM)**

Informasjonen som kreves finnes i dette sikkerhetsdatabladet.

Avsnitt 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE**8.1.Kontrollparametere**

Kjemikalienavn	EU	Storbritannia	Frankri	Spania	Tyskland
Fosforsyre 7664-38-2	TWA 1 mg/m ³ STEL 2 mg/m ³	STEL: 2 mg/m ³ TWA: 1 mg/m ³	TWA: 0,2 ppm TWA: 1 mg/m ³ STEL: 0,5 ppm STEL: 2 mg/m ³	STEL: 2 mg/m ³ TWA: 1 mg/m ³	TWA: 2 mg/m ³ Ceiling / Peak: 4 mg/m ³
Konfidensiell	TWA: 150 ppm 474 mg/m ³ STEL 450 ppm;	TWA: 150 ppm 474 mg/m ³ STEL 450 ppm;	-	-	-
Kjemikalienavn	Italia	Portugal	Nederland	Finland	Danmark
Fosforsyre 7664-38-2 (30-40)	TWA: 1 mg/m ³ STEL: 2 mg/m ³	STEL: 3 mg/m ³ TWA: 1 mg/m ³	STEL: 2 mg/m ³ TWA: 1 mg/m ³	TWA: 1 mg/m ³ STEL: 2 mg/m ³	TWA: 1 mg/m ³
Konfidensiell	-	-	-	-	-
Kjemikalienavn	Østerrike	Sveits	Polen	Norge	Irland
Fosforsyre 7664-38-2	STEL 2 mg/m ³ TWA: 1 mg/m ³	STEL: 2 mg/m ³ TWA: 1 mg/m ³	STEL: 2 mg/m ³ TWA: 1 mg/m ³	TWA: 1 mg/m ³ STEL: 3 mg/m ³	TWA: 1 mg/m ³ STEL: 2 mg/m ³
Konfidensiell	-	-	-	-	-

8.2.Eksponeringskontroll**Tekniske kontroller**

Sørg for tilstrekkelig ventilasjon, spesielt i lukkede rom.

Personlig verneutstyr**Vern av øyne/ansikt**

Vernebriller med stram tetning.

Håndvern

Kjemisk bestandige, ugjennomtrengelige hansker.

Hud- og kroppsværn

Egnede verneklær.

Åndedrettsvern

Hvis eksponeringsgrenser blir overskredet, bruk godkjent luftrensende respirator som dekker hele ansiktet.

Avsnitt 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER**9.1.Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper****Fysisk form**

Væske

Utseende

Mørk ravgul væske

Lukt

Svak

Farge

Mørk ravgul

<u>Egenskap</u>	<u>Verdier</u>	<u>Merknader • Metode</u>
pH	1	
Smeltepunkt/frysepunkt	Ikke fastsatt	
Kokepunkt/kokeområde	Ikke fastsatt	
Flammepunkt	> 61,1 °C / > 142 °F	
Fordampningshastighet	0,9	(Vann = 1)
Antennelighet (fast stoff, gass)	i/r-væske	
Øvre antennelighetsgrense	Ikke fastsatt	
Nedre antennelighetsgrense	Ikke fastsatt	
Damptrykk	Ikke fastsatt	
Damptetthet	Ikke fastsatt	
Spesifikk vekt	1,36	
Vannløselighet	Fullstendig løselig	
Løselighet(er)	Ikke fastsatt	
Fordelingskoeffisient	Ikke fastsatt	
Selvantenningsstemperatur	Ikke fastsatt	
Nedbrytingstemperatur	Ikke fastsatt	
Kinematisk viskositet	Ikke fastsatt	
Dynamisk viskositet	Ikke fastsatt	
Ekspløsjonsegenskaper	Ikke eksplosivt	
Oksidasjonsegenskaper	Ikke fastsatt	

9.2. Andre opplysninger

Avsnitt 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Ikke reaktiv under normale forhold.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabil under normale forhold.

Ekspløsjonsdata

Følsomhet for mekanisk påvirkning Ingen.

Følsomhet for statisk utladning Ingen.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Farlig polymerisering

Farlig polymerisering forekommer ikke.

Mulighet for farlige reaksjoner

Ingen under normal behandling.

10.4. Forhold som skal unngås

Kontakt med uforenlige materialer.

10.5. Uforenlige materialer

Alkalier. Klorerte forbindelser. Bløte metaller.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Kan avgis fosforoksid ved høy varme (brannforhold).

Avsnitt 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt giftighet

Øyekontakt	Gir alvorlig øyeskade.
Hudkontakt	Gir alvorlige etseskader på hud.
Innånding	/
Svelging	/

Kjemikalienavn	Oral LD ₅₀	Dermal LD ₅₀	Inhalation LC ₅₀
Fosforsyre	= 1530 mg/kg (rotte)	= 2730 mg/kg (kanin)	> 850 mg/m ³ (rotte) 1 t
Dodecyl benzen sulfonsyre	= 530 mg/kg (rotte)	= 530 mg/kg (rotte)	
Konfidensiell	= 20 g/kg (rotte)	= 20800 mg/kg (kanin)	

Symptomer Se avsnitt 4 i denne SDS for symptomer.

Avsnitt 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Giftig for liv i vann. Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Kjemikalienavn	Alger/vannplanter	Fisk	Skalldyr
Fosforsyre		3 - 3,5: 96 t <i>Gambusia affinis</i> mg/l LC ₅₀	4,6: 12 t <i>Daphnia magna</i> mg/l EC ₅₀
Konfidensiell	19000 mg/L	51600 mg/L	>10000 mg/L

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Ikke fastsatt.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Ikke fastsatt.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet i jord

Ikke fastsatt.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Ikke fastsatt.

12.6. Andre skadevirkninger

Ikke fastsatt

Avsnitt 13: DISPONERING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Avfall fra rester/ubrukke produkter	Avfallsbehandling må skje i samsvar med regionale, nasjonale og lokale lover og regler.
Forurenset emballasje	Feil avfallsbehandling eller gjenbruk av denne beholderen kan være farlig og ulovlig.

Avsnitt 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Merknad	Se gjeldende skipstransportpapir for mest oppdatert fraktinformasjon, inkludert unntak og spesielle omstendigheter
----------------	--

IMDG

14.1 FN-nummer	UN1760
14.2 FN-forsendelsesnavn	Etsende væske, n.o.s. (fosforsyre, dodecylbenzensulfonsyre)
14.3 Fareklasse	8
14.4 Emballasjegruppe	III
14.5	
14.6	
14.7	

RID

14.1 FN-nummer	UN1760
14.2 FN-forsendelsesnavn	Etsende væske, n.o.s. (fosforsyre, dodecylbenzensulfonsyre)
14.3 Fareklasse	8
14.4 Emballasjegruppe	III
14.5	
14.6	

ADR

14.1 FN-nummer	UN1760
14.2 FN-forsendelsesnavn	Etsende væske, n.o.s. (fosforsyre, dodecylbenzensulfonsyre)
14.3 Fareklasse	8
14.4 Emballasjegruppe	III
14.5	
14.6	

ICAO (fly)

14.1 FN-nummer	UN1760
14.2 FN-forsendelsesnavn	Etsende væske, n.o.s. (fosforsyre, dodecylbenzensulfonsyre)
14.3 Fareklasse	8
14.4 Emballasjegruppe	III
14.5	
14.6	

IATA

14.1 FN-nummer	UN1760
14.2 FN-forsendelsesnavn	Etsende væske, n.o.s. (fosforsyre, dodecylbenzensulfonsyre)
14.3 Fareklasse	8
14.4 Emballasjegruppe	III
14.5	
14.6	

Avsnitt 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER**15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen****EU**

Vær oppmerksom på direktiv 98/24/EF om vern av helse og sikkerhet for arbeidere fra risiko relatert til kjemiske stoffer på arbeidsplassen

Internasjonale kataloger

TSCA	-
EINECS/ELINCS	-
DSL/NDSL	-
PICCS	-
ENCS	-
IECSC	-
AICS	-
KECL	-

Tegnforklaring

EINECS/ELINCS – Europeisk liste over eksisterende kjemiske stoffer/europeisk liste over anmeldte kjemiske stoffer

DSL/NDSL – Kanadisk innenlandsk stoffliste/ikke-innenlandsk stoffliste

PICCS – Filippinsk liste over kjemikalier og kjemiske stoffer

ENCS – Japansk eksisterende og nye kjemiske stoffer

IECSC – Kinesisk liste over eksisterende kjemiske stoffer

AICS – Australsk liste over kjemiske stoffer

KECL – Koreansk eksisterende og evaluerte kjemiske stoffer

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Ingen vurdering av kjemikaliesikkerhet har blitt utført for dette stoffet/stoffblandingen av leverandøren.

Avsnitt 16: ANDRE OPPLYSNINGER**Fullstendig tekst i R-setningene som det er henvist til under avsnitt 2 og 3**

R34 – Etsende

Klassifiseringsprosedyre

Beregningsmetode

Utstedelsesdato	1. mai. 2009
Revisjonsdato	6. nov. 2013
Revisjonsmerknad	Nytt format.

Dette materialsikkerhetsdatabladet er i samsvar med kravene i forordning (EF) nr. 1907/2006.

Ansvarsfraskrivelse

Opplysningene i dette sikkerhetsdatabladet er riktig etter vår beste kunnskap, informasjon og tro på datoen for publisering. De gitte opplysningene er ment å være retningsgivende for sikker håndtering, bruk, bearbeiding, lagring, transport, avfallsbehandling og utslipp, og kan ikke anses å være en garanti eller kvalitetsspesifikasjon. Denne informasjonen gjelder bare det angitte, spesifikke materialet og gjelder kanskje ikke for slikt materiale som benyttes i kombinasjon med andre materialer eller i en prosess, med mindre det er angitt i teksten.

Slutt på sikkerhetsdatablad